

Biežāk uzdotie jautājumi par depozīta sistēmas ieviešanu Latvijā

Biežāk uzdotie tirgotāju jautājumi

- **Kuriem veikaliem ir jāklūst par depozīta sistēmas dalībniekiem un jāslēdz līgums ar SIA “Depozīta Iepakojuma Operators”?**

Balstoties uz [Iepakojuma likuma 18.⁸ pantu](#), depozīta iepakojuma pārdevējam ir pienākums pieņemt no gala lietotāja visu veidu izlietoto dzērienu depozīta iepakojumu savā tirdzniecības vietā, tās teritorijā vai tirdzniecības vietas tuvumā, bet ne tālāk par 150 metriem no tirdzniecības vietas:

1) valstspilsētās (Daugavpils, Jēkabpils, Jelgava, Jūrmala, Liepāja, Rēzekne, Rīga, Valmiera, Ventspils, Ogre), ja tirdzniecības zāles platība ir vienāda ar 300 m² vai lielāka;

2) citās administratīvajās teritorijās (ārpus valstspilsētām, laukos), ja tirdzniecības zāles platība ir vienāda ar 60 m² vai lielāka.

Līdz ar to visiem tirgotājiem, kuru tirdzniecības zāle ir vienāda ar 60 m² vai lielāka, ir pienākums ieviest depozīta pieņemšanas punktu - manuālu vai automatizētu. Tas atkarīgs no pieņemtā iepakojuma apjoma gadā – ja apjoms gadā būs lielāks par 36 000 iepakojuma vienību, DIO nodrošinās taromāta uzstādīšanu tirdzniecības vietā. Savukārt manuālā iepakojumu pieņemšana notiks veikalos, kur plānotais atgriezto iepakojumu skaits nepārsniedz 3000 vienības mēnesī.

Taču DIO ir atvērts jebkura tirgotāja interesei kļūt par depozīta sistēmas dalībnieku – aicinām atsaukties arī tos, kam tirdzniecības zāles platība nesasniedz 60 m²! Depozīta pieņemšanas punkta izveide savās telpās būs ieguvums ikvienam tirgotājam, jo tas ir labākais veids, kā, vienlaicīgi rūpējoties par vidi, iegūt jaunus klientus, kā arī nepazaudēt jau esošos lojālos pircējus, kas vēlas ērti atgriezt veikalā nopirkto iepakojumu un pēc tam par atgūto depozīta naudu iegādāties jaunus produktus tajā pašā veikalā.

- **Kā tiek rēķināta iepakojumu pieņemšanas punktu apsaimniekošanas maksa? Vai tiks segtas arī sākotnējās investīcijas iepakojumu savākšanas punkta iekārtošanai?**

Depozīta pieņemšanas punktu apsaimniekošanas izmaksas segs DIO un to apmēri pirmajā darbības gadā (2022. gadā) tiks aprēķināti, vadoties pēc pieņemtā iepakojuma apjoma – 1,58 centi par manuāli pieņemtu

iepakojumu (arī tad, ja iepakojums pieņemts ar taromātu, kas neveic iepakojuma sapresēšanu) un 1,79 centi par automātiski pieņemtu iepakojumu. Pēc pirmā gada darbības rezultātu izvērtēšanas, apsaimniekošanas maksu plānots pārskatīt un vienoties ar tirgotājiem par jaunu apsaimniekošanas maksas modeli, ieviešot dalījumu pa materiālu veidiem.

Tādējādi papildu izmaksas attiecībā uz pieņemšanas punktu uzstādīšanu un apsaimniekošanu nebūs jāsedz pašiem tirgotājiem. Ir veikti aprēķini, lai apsaimniekošanas maksa, ko DIO nodrošinās tirgotājiem par katru pieņemto iepakojuma vienību, atsver arī ieguldījumu pieņemšanas punktu izveidē, darbaspēka kapacitāti, u.c. ar iepakojumu pieņemšanu saistītus izdevumus.

- **Vai būs nepieciešams papildu darbaspēks iepakojumu pieņemšanas punktu pārvaldīšanai/iepakojumu saņemšanai manuāli?**

Standarta situācijā nebūs nepieciešams papildu darbaspēks. Vidēji darbiniekam būs jāvelta aptuveni no 15 minūtēm līdz pusstundai dienā, lai veiktu nepieciešamās darbības manuālā pieņemšanas vietā. Automātiskai pieņemšanai tā ir taromātu iztukšona un iztīrīšana, manuālai pieņemšanai – 10 centu atlaides čeka izsniegšana par pieņemto iepakojumu un iepakojumu ievietošana atbilstošā transportēšanas maisā. Protams, darba apjoms ir atkarīgs no nodoto iepakojumu apjoma. Piemēram, manuālā pieņemšanas vietā maksimālais paredzētais apjoms ir līdz 3000 iepakojumiem mēnesī jeb apmēram 100 iepakojumi dienā, ar ko pārdevējs spēs pats tikt galā. Lielākos iepakojumu pieņemšanas punktus, kur būs divi vai vairāk lieljaudas taromāti un pieņemto iepakojumu apjoms būs 150 000 vienību mēnesī vai lielāks, būs nepieciešams atsevišķs darbinieks.

- **Kādas praktiskas lietas nepieciešams nodrošināt no veikalu puses, lai iepakojumu saņemšanas punkts varētu funkcionēt?**

Automātisko pieņemšanas punktu darbībai ir nepieciešama elektrība un interneta pieslēgums. Elektrības patēriņš atkarīgs no taromātu veida, kā arī nodoto iepakojumu apjoma. Šīs izmaksas ir ierēķinātas apsaimniekošanas maksā, kuru nodrošina DIO. Interneta pieslēgums nepieciešams, lai iekārta spētu pārsūtīt datus un informāciju par pieņemto iepakojuma apjomu, izsniegtajiem kuponiem un iekārtas tehnisko stāvokli uz centrālo datu bāzi. Iespējams izmantot arī mobilo internetu. Manuālai iepakojumu pieņemšanai nav nepieciešams interneta pieslēgums.

- **Vai veikaliem jāērēķinās ar potenciālām neērtībām (smakas, netīrības), kad depozīta sistēma tiks palaista?**

Iepakojumu pieņemšanas taromāts ir noslēgts, tādā veidā neļaujot izkļūt smakām un šķidrumiem, savukārt manuālai pieņemšanai paredzētajiem maisiem būs speciālas aizdares, kas pilnībā noslēgs maisus. Taču būs svarīgi atcerēties šos maisus pārvietot uzmanīgi, lai tos nesaplēstu.

- **Vai ir paredzams pārejas periods uz jauno sistēmu? Kā tas darbosies?**

No 2022. gada 1. februāra līdz 1. augustam būs pārejas periods uz jauno sistēmu. Tā laikā plauktos būs gan iepriekšējie iepakojumi bez depozīta zīmes, gan arī jaunie iepakojumi ar depozīta atpazīšanas zīmi un piemaksu 10 centu apmērā, ko pēc tam varēs atgūt atpakaļ, nododot iztukšoto iepakojumu pieņemšanas punktā. Sākot no 2022. gada 1. augusta veikalu plauktos drīkstēs atrasties tikai jaunie iepakojumi ar depozīta zīmi.

- **Kad tiks noslēgti līgumi ar veikaliem?**

Līgumu slēgšanu ar automatizēto pieņemšanas vietu īpašniekiem, kam iepakojumi jāpieņem obligāti, plānots uzsākt š.g. jūlijā un pabeigt līdz š.g. oktobra beigām. Savukārt līgumu slēgšana ar manuālo pieņemšanas vietu īpašniekiem, kam iepakojumi jāpieņem obligāti, plānota no š.g. augusta līdz decembra beigām. No š.g. septembra plānota arī līgumu slēgšana ar iepakojumu pieņemšanas vietu īpašniekiem, kas vēlēties to savos veikalos ieviest brīvprātīgi.

- **Kad sāksies taromātu uzstādīšana/manuālo pieņemšanas punktu iekārtošanas darbi?**

Pieņemšanas vietu sagatavošanas darbus plānots uzsākt vasarā un tie ilgs līdz pat gada beigām. Taču tie tirgotāji, kas to vēlēties, varēs uzsākt sagatavošanas darbus jau maija sākumā, kad tiks izvēlēts taromātu piegādātājs. Process notiks pakāpeniski un DIO informēs veikalus par procesa gaitu.